

Kultur- og Fritidsudvalget

YDELSE: Tilskud til folkeoplysningsområdet

Ydelsens indhold

Tilskuddene ydes i henhold til Folkeoplysningsloven.

Tilskud til voksenundervisning ydes som driftstilskud til aftenskoleundervisning. Formålet er at øge den enkelte borgers almene og faglige indsigt og færdigheder, så enhver borger kan deltage aktivt og engageret i samfundslivet. Tilskuddet ydes som et rammebeløb, som foreningerne får i henhold til gældende retningslinjer. Dertil kommer betaling for københavnske borgere, der deltager i folkeoplysende voksenundervisning i andre kommuner.

Til de frivillige foreninger ydes der tilskud efter folkeoplysningsloven, hvor der stilles krav om, at der gives tilskud til frivillige foreninger for børn og unge under 25 år, men ikke krav om beløbsstørrelse. Tilskuddet gives primært for at stimulere foreninger til at lave aktiviteter for børn og unge og dermed få flere til at dyrke aktiviteter i fritiden.

Tilskud til udlån af lokaler anvendes til at betale for leje af lokaler, herunder idrætsanlæg, til den frie folkeoplysende virksomhed. De offentlige lokaler stilles vederlagsfrit til rådighed for foreninger m.v., mens der ydes driftstilskud til foreninger til brug af private lokaler.

Serviceparameteren for tilskud til voksenundervisning er pr. deltagertime.

Serviceparameteren for tilskud til børn og unge er pr. medlem.

Serviceparameteren for tilskud til lokaleudlån er tilskud pr. forening.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktioner:

03.38.70.1 Fælles formål (100 pct.)

00.38.72.1 Voksenundervisning på folkeoplysningsområdet (100 pct.)

03.38.73.1 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde (100 pct.)

03.38.74.1 Lokaletilskud (100 pct.)

Økonomi

Til voksenundervisning er afsat 51,7 mio. kr., mens der til børn og unge er afsat 38 mio. kr. fordelt med 26,9 mio. kr. i aktivitetstilskud og 11,1 mio. kr. til udviklingspuljer. Endelig er der til udlån af lokaler samt driftstilskud afsat 64,5 mio. kr.

Pris

Voksenundervisning: Nettodriftsudgiften pr. deltagertime er 19,62 kr.

Børn og unge: Nettodriftsudgiften pr. medlem er 428,26 kr. eksklusiv de omtalte udviklingspuljer på samlet 11,1 mio. kr.

Udlån af lokaler: Nettodriftsudgiften pr. forening er 65.944,38 kr.

Mængde/antal

Målgruppen for voksenundervisning er borgere over 18 år. Seneste opgørelse af antallet af deltagertimer er foretaget i 2008. For Almenundervisning var der 1.900.926 deltagertimer, for Instrumentalundervisning var der 209.748, for foredrag var der 35.578, mens der for Handicapundervisning var 397.886. I alt var der 2.632.927 deltagertimer i 2008.

Målgruppen for de frivillige foreninger er børn og unge under 25 år. Antallet af medlemmer under 25 år i de københavnske foreninger i 2010 er 62.826.

Målgruppen for driftstilskud er folkeoplysende foreninger. I 2010 modtog 508 foreninger driftstilskud, mens 978 foreninger benyttede sig af offentlige lokaler.

Prioritering

	Nettodriftsudgift er pr. deltagertime	Nettodriftsudgifter pr. medlem	Udviklings-puljer	Nettodriftsudgifter pr. forening
Enhedspris 2010 (2011 p/1)	21,81 kr.	447,98 kr.	8,9 mio. kr.	54.114,48 kr.
Ændret prioritering som følge af tekniske ændringer	-2,19 kr.	-19,72	2,2 mio. kr.	11.829,90 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011	19,62 kr.	428,26 kr.	11,1 mio. kr.	65.944,38 kr.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL Oplysningsforbund

Oplysningsforbund er aftenskoler og lignende, som tilbyder undervisning til voksne. De seneste 6-bynøgletal for nettodriftsudgifter til oplysningsforbund per indbygger er fra 2009. Fremskrevet til 2011-niveau svarer det til følgende:

Nettodriftsudgifter til voksenundervisning på folkeoplysningsområdet i kr. pr. indbygger (fremskrevet til 2011-niveau).

Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5-by gns.	København - 2008	København - 2009	København - 2010
133	86	119	32	55	85	112	101	99

6-BY NØGLETAL Aktivitetstilskud

Der gives tilskud til frivilligt folkeoplysende foreninger (aktivitetstilskud). Nettodriftsudgifterne per indbygger er følgende fremskrevet til 2011-niveau:

Nettodriftsudgifter til frivilligt folkeoplysende foreninger (aktivitetstilskud) i kr. pr. indbygger (fremskrevet til 2011-niveau.)

Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5-by gns.	København - 2008	København - 2009	København - 2010
163	113	110	175	45	121	86	107	68

Variationerne i tallene for Københavns Kommune i de anførte år skyldes udfordringer i forhold til at tilpasse udgiftsniveau med den demografiske udvikling.

6-BY NØGLETAL Lokaletilskud, kommunale og selvejende

Nettodriftsudgifterne til lokaletilskud per indbygger er:

Nettodriftsudgifter til lokaletilskud vedrørende Fritid og Idræt per indbygger (fremskrevet til 2011-niveau)

	Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5 - by gns.	København - 2008	København - 2009	København - 2010
Kommunal	219	398	307	194	273	278	733	678	586

Kultur- og Fritidsudvalget, Ydelseskatalog

Selvejende og private	197	257	194	442	280	274	111	122	121
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Variationerne i tallene for Københavns Kommune i de anførte år skyldes udfordringer i forhold til at tilpasse udgiftsniveau med den demografiske udvikling.

BRUGERTILFREDSHED:

Der gennemføres brugerundersøgelse blandt de folkeoplysende foreninger hvert andet år, hvor der spørges til foreningernes vurdering af Fritid & Idræts service – herunder tilskudsområdet. Den seneste undersøgelse blev udført i efteråret 2009. Undersøgelsen viser bl.a. følgende:

- Ansøgning om støtte**
 Knap halvdelen af foreningerne og lidt over halvdelen af aftenskolerne finder det nemt/meget nemt at udfylde ansøgningsmateriale om tilskud. Endvidere er der gennemgående en høj besvarelse inden for ”hverken/eller”, hvilket indikerer, at foreningerne og aftenskolerne generelt ikke oplever de store vanskeligheder i forbindelse med ansøgning om støtte. Desuden oplever hovedparten af foreningerne og aftenskolerne, at forvaltningens svar på ansøgning om tilskud er meget let/let at forstå. Forvaltningen modtager dog fortsat mange henvendelser efterfølgende, hvor en forening ønsker, at svaret bliver uddybet. Svarbrevene kan derfor fortsat forbedres.
- Hjemmeside**
 Over halvdelen af foreningerne kan finde den nødvendige information via hjemmesiden. En del foreninger har fået kendskab til støttemuligheder via hjemmesiden. Dette er dog ikke tilfældet for aftenskolerne, hvor der sammenlignet med brugerundersøgelsen fra 2007 er sket et fald i kendskabet til hjemmesiden. Fremadrettet skal især aftenskolerne derfor fortsat motiveres til at anvende hjemmesiden.
- Rådgivning**
 Foreningerne og aftenskolerne modtager rådgivning fra forvaltningen i form af telefonsamtaler, e-mails og personlige møder. Der hersker stor tilfredshed med rådgivningen, og for foreningernes vedkommende er der 100 pct. tilfredshed på tilskudsområdet.

For yderligere detaljer henvises til ”Foreningernes vurdering af serviceniveauet på folkeoplysningsområdet – Brugerundersøgelse 2009”, Kultur- og Fritidsforvaltningen.

YDELSE: Idrætsfaciliteter

Ydelsens indhold

Københavns kommune driver idrætsanlæg mv., der stilles til rådighed for foreninger og selvorganiserede idrætsudøvere. En del af faciliteterne stilles til rådighed for brugere mod en mindre betaling, f.eks. svømmehaller, mens andre er gratis.

Serviceparameteren er antal indbyggere i Københavns Kommune.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktion:

00.32.31.1 Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller (100 pct.)

Økonomi

Pris

Til idrætsfaciliteter er afsat 316,7 mio. kr.

Nettodriftsudgiften pr. indbygger er på 589,55 kr.

Mængde/antal

Antal indbyggere i København i 2011 forventes at være 537.229 (Befolkningfremskrivning 2011-2025)

Prioritering

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	585,77 kr.
Ændret prioritering som følge af tekniske ændringer	3,78 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011	589,55 kr.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL Idrætsfaciliteter:

Kommunerne i 6-bysamarbejdet har ifølge 6-bytallene 2009 følgende idrætsfaciliteter:

Antal idrætsfaciliteter:

	Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5-bygns.	København – 2008	København – 2009	København – 2010
Fodboldbaner	201	173	231	118	135	171	145	133	133
Idrætshaller	49	43	52	27	24	39	50	47	47
Øvrige idrætslokaler (over 300 m ²)	97	4	11	63	10	37	39	44	44
Tennishaller	3	2	3	1	1	2	2	2	2
Svømmehaller (50-meterbassin)	1	1	1	1	1	1	0	1	1

BRUGERTILFREDSHED:

Kultur- og Fritidsforvaltningen gennemførte i 1. halvår af 2008 en brugerundersøgelse af 37 idrætsanlæg i Københavns Kommunes.

Brugerundersøgelsens primære formål var at tilvejebringe viden om brugerne og deres tilfredshed med de kommunale idrætsanlæg med henblik på at videreudvikle idrætsanlæggene. Desuden var formålet at sammenligne med brugernes tilfredshed i en tilsvarende undersøgelse, der blev gennemført i 2005-2006.

Undersøgelsen er foretaget som en traditionel spørgeskemaundersøgelse.

Vurderinger og ønsker

Brugerne udtrykker generelt stor tilfredshed med idrætsanlæggene. Dog viser nærmere analyser af svarene, at der er variationer, når man ser på brugernes vurderinger af specifikke forhold og forskellige anlægstyper.

Der er sket en forbedring af den generelle tilfredshed med idrætsanlæggene. I 2008 var 87 pct. tilfredse, mens det var i 2005/2006 var 81 pct..

Der er relativt store forskelle mellem de forskellige typer anlæg, idet man finder de mest tilfredse brugere af svømmehaller/bade og dernæst af de indendørs anlæg.

Sammenligner man 2008 med 2005/2006 fremgår det, at der for svømmehaller/bade og de udendørs anlæg er sket en lille stigning i brugertilfredsheden. For de indendørs anlæg er der til gengæld ingen særlig forskel fra 2005/2006 til 2008.

En væsentlig årsag til fremgangen findes på de tre anlæg, som i perioden 2005-08 har gennemgået en omfattende reovering. Det drejer sig om Emdrup Bad, Svanemøllehallen og Hyltebjerg Hallen. Ser man på banernes vedligeholdelse og bade- og omklædningsforhold, er brugertilfredsheden markant højere i 2008 på de anlæg, der er reoveret, i forhold til de øvrige anlæg.

Ønsker og forslag

Brugerne blev bedt om forslag og ideer til, hvordan anlæggene kunne forbedres. 31 pct. har svaret og den overvejende del af forslag og ønsker drejer sig om bedre vedligeholdelses- og rengøringsstandard.

Konklusion

Der kan udledes to hovedkonklusioner af undersøgelsen:

1. Brugertilfredsheden øges, når idrætsanlæggene reoveres.
2. Det bliver vanskeligt at øge brugertilfredsheden på udendørsbanerne, pga. en meget høj belægningspct. og deraf følgende slid.

YDELSE: Tilskud til byens kulturliv mv.

Ydelsens indhold

Københavns Kommune yder tilskud til byens kulturelle institutioner, projekter og arrangementer – primært inden for områderne teater, musik, billedkunst, museal virksomhed, festivaler & events og børn & unge.

Tilskud på teaterområdet ydes først og fremmest til udvalgte små storbyteatre. Desuden yder Scenekunstudvalgets puljestøtte til professionel teaterkunst. De små storbyteatre er meget forskellige, når de vurderes efter antallet af genopsætninger, egenproduktioner og gæstespil.

På musikområdet ydes tilskud til drift af de regionale spillesteder. Musikudvalget yder primært honorarstøtte til klassisk og rytmisk musik. De regionale spillesteder varierer i både genre, størrelse og målgrupper og spænder vidt inden for rytmisk musik. Honorarstøtten ydes til de rytmiske spillesteder med henblik på at sikre og højne den musikalske kvalitet.

Københavns Kommune støtter billedkunsten, gennem Billedkunstudvalgets køb af kunst og puljetilskud til billedkunstneriske projekter, og gennem driftstilskud til Kunstforeningen Gl. Strand.

Tilskud til museer, udover kommunens egne museer, gives til Arbejdermuseet og Jødisk Museum.

Københavns Kommune har særligt fokus på festivaler, kunst og events i byens rum. Derfor støttes en lang række festivaler, der dækker film, musik, teater, kulturhistorie og samtidskunst. Desuden giver kommunen driftstilskud til Copenhagen Ventures, der arbejder for at tiltrække events og kulturelle begivenheder af internationalt format til København.

Kulturelle aktiviteter for børn og unge støttes inden for flere forskellige områder. Kommunen giver driftstilskud til børne- og ungdomskulturelle institutioner inden for hovedområderne dans & rytmik, film & animationen, samt børnekulturstederne, der sikrer et bredt udvalg af lokalt forankret børnekultur. Samtidig er flere af de små storbyteatre målrettet børn og børnefamilier.

En særlig støtte til ungdomskulturen gives desuden gennem målrettede puljetilskud og driftstilskud til Ungdomshuset og Projekthuset i Bavneshøj.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktioner:

- 0.32.35.1 Andre fritidsfaciliteter (7 pct.)
- 3.35.60.1 Museer (12 pct.)
- 3.35.62.1 Teatre (100 pct.)
- 3.35.62.2 Statsrefusion – teatre (100 pct.)
- 3.35.63.1 Musikarrangementer (100 pct.)
- 3.35.64.1 Andre kulturelle opgaver (100 pct.)

Økonomi

Københavns Kommune har et samlet nettobudget til tilskud til byens kulturliv på 94,6 mio. kr. Budgettet er fordelt med 7,9 mio. kr. til museer, 31,1 mio. kr. til teatre, 16,0 mio. kr. til musikarrangementer, 8,3 mio. kr. til andre fritidsfaciliteter og 31,3 mio. kr. til andre kulturelle opgaver.

Pris

Pris pr. indbygger er 176,09 kr.

Mængde/antal

Antal indbyggere i København i 2011 forventes at være 537.229 (Befolkningsfremskrivning 2011-2025)

Prioritering

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	166,54 kr.
Ændret prioritering som følge af tekniske ændringer	9,55 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2010	176,09 kr.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL:

Der findes ikke 6-by nøgletal på området.

BRUGERTILFREDSHED:

Den seneste publikumsundersøgelse er gennemført på musikområdet i 2008. Af de adspurgte angav 87 pct., at deres tilfredshed med koncerterne lå på *god* eller *meget god*.

YDELSE: Kulturhuse og museer

Ydelsens indhold

Københavns Kommune driver fjorten kulturhuse, to museer, en kunsthall og et arkiv. Syv af kulturhusene drives sammen med biblioteker og idrætshaller

Københavns kulturhuse tilbyder rammer for borgernes egne initiativer ved at udleje lokaler og skabe kultur- og fritidstilbud i de Københavnske bydele.

Tilbuddene i kulturhusene er varierede og udspringer af et bredt kulturbegreb, hvor den aktive deltagelse i kulturelle og sociale aktiviteter er i centrum.

Størstedelen af kulturhusene fungerer som lokale kulturhuse og afspejler lokalområdets behov og supplerer øvrige kulturtilbud. Nogle kulturhuses tilbud er bydækkende. Det drejer sig blandt andet om to kommunale spillesteder, et ungdomskulturhus og et børnekulturhus.

Kulturhusene er kontraktstyrede institutioner med decentral ledelse og lokale brugerbestyrelser.

Museer, kunsthall og arkiv formidler kunst og kulturarv af særlig interesse for København og sikrer en sammenhængende udvikling af museums- og udstillingsudbud i København. Desuden varetager de fire institutioner opgaver indenfor arkæologi, historisk forskning, kulturmiljø, bevaring og arkivering for byen.

Kulturelle aktiviteter for børn og unge er en naturlig del af kulturhusenes såvel som museernes og kunsthallens tilbud. Skoletjenesten er et særligt tilbud på museer og kunsthall, mens alle kulturhuse tilbyder aktiviteter for børn og unge enten som egen drift eller i samarbejde med det lokale børnekultursted.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktioner:

0.32.35.1 Andre fritidsfaciliteter

0.32.35.1 Andre fritidsfaciliteter (93 pct.)

3.35.60.1 Museer (88 pct.)

3.35.60.2 Statsrefusion – museer (100 pct.)

Økonomi

Københavns Kommunes nettobudget til kulturhusene udgør 85,2 mio. kr. Nettobudgettet inkl. refusion til museer, kunsthall og arkiv udgør 52,3 mio. kr. Det samlede nettobudget er på 137,5 mio. kr.

Pris

Pris pr. indbygger er 255,91 kr.

Mængde/antal

Antal indbyggere i København i 2011 forventes at være 537.229 (Befolkningsfremskrivning 2011-2025)

Prioritering

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	258,93 kr.
Ændret prioritering som følge af tekniske ændringer	-3,02 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011	255,91 kr.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL:

Der findes 6-bynøgletal på museumsområdet (inkl. kunsthall og arkiv), men ikke på kulturhusområdet. Ifølge de seneste 6-bynøgletal fra 2009 er nettodriftsudgifterne pr. indbygger til

Kultur- og Fritidsudvalget, Ydelseskatalog
museer følgende:

*Nettodriftsudgifter pr. indbygger til museer
(fremskrevet til 2011-niveau)*

Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5-by gns.	København 2008	København 2009	København – 2010
102	206	119	122	127	135	80	96	101

BRUGERTILFREDSHED:

Museer

I 2009 blev der igangsat en brugerundersøgelse for Kultur- og Fritidsforvaltningens tre museer; Thorvaldsens Museum, Bymuseet og Kunsthallen Nikolaj. Undersøgelsen afsluttes i 2010. Den seneste brugerundersøgelse på museumsområdet er fra 2006. Denne undersøgelse indikerer en stor tilfredshed med museernes udstillinger, idet 95,5 pct. af de adspurgte besøgende angav, at museumsbesøget havde været en meget god eller god oplevelse, mens kun 1,8 pct. angav, at museumsbesøget havde været en dårlig oplevelse. 2,7 pct. svarede ikke på spørgsmålet.

Kulturhuse

Der blev i perioden oktober 2008 – juni 2009 udført en undersøgelse blandt brugerne af Københavns Kommunes kulturhuse. Undersøgelsen bestod af en række dialogmøder med 3-8 deltagere og en varighed på 2-3 timer.

Af undersøgelsen fremgår, at der generelt er stor tilfredshed blandt kulturhusenes brugere. Tilfredsheden skyldes bl.a. følgende:

- **Kulturhusene er et frirum**
Brugerne oplever kulturhusene som et frirum, hvor de kan mødes uforpligtende og engagere sig i kulturelle aktiviteter. Mange brugere understreger, at det oplevede frirum skyldes, at kulturhusene er ikke-kommercielle rum.
- **Let adgang til lokaleleje og kulturtilbud**
Mange brugere opfatter kulturhusene som en let adgang til prisvenlig lokaleleje og kulturtilbud. Brugere deltager i udformningen af kommunen kulturtilbud, og generelt betragtes kulturhusene som brugernes/borgernes snarere end kommunens.
- **God service og imødekommenhed**
Der hersker en udbredt tilfredshed med kulturhusenes service og imødekommenhed. Brugere oplever generelt, at personalet er til stede for dem.

På følgende områder mener brugerne, at kulturhusene kan forbedre deres tilbud:

- **Åbningstider og nøgleordninger**
Flere brugere mener, at kulturhusenes åbningstider ikke svarer til deres eller potentielle brugeres behov.
- **Café i kulturhus**
Der er delte meninger om caféerne i kulturhusene. Brugere i flere kulturhuse er ikke tilfredse med caféerne og udtrykker bl.a. utilfredshed med kommunikationen mellem kulturhus og forpagter. Ifølge brugerne er det ikke alle forpagtere, der har forståelse for de vilkår, som en café i et kulturhus skal drives under. Flere brugere udtrykker dog også, at der i flere kulturhuse er blevet bedre spise- og drikkemuligheder.

For yderligere detaljer henvises til ”Hvordan synes de selv det går i kulturhusene?” af Kultur- og Fritidsforvaltningen.

YDELSE: Folkebiblioteker

Ydelsens indhold

København skal, jf. lov om biblioteksvirksomhed, stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder Internet og multimedier, til rådighed for borgerne. Endvidere skal bibliotekerne formidle kommunal og statslig information om samfundsforhold i øvrigt.

De fysiske biblioteker – med Hovedbiblioteket i centrum og lokalbiblioteker i alle bydele – står til borgernes frie afbenyttelse mange timer dagligt. Med et årligt fysisk besøgstal på ca. 3,9 mio. i 2009 topper de københavnske biblioteker igen – sammen med Tivoli – listen over de mest benyttede kulturinstitutioner i byen. Biblioteket på nettet, www.bibliotek.kk, er tilgængeligt døgnet rundt. Mere end 2,6 mio. årlige besøg på hjemmesiden gør den til en af de mest brugte lokale hjemmesider i København.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktioner:

3.32.50.1 Folkebiblioteker (100 pct.)

Økonomi

Der er afsat 230,0 mio. kr. til Københavns biblioteker i 2011. Alle borgere i Københavns Kommune og landets øvrige kommuner har mulighed for at bruge bibliotekernes ydelser.

Pris

Pris pr. indbygger er 428,13 kr.

Mængde/antal

Antal indbyggere i København i 2011 forventes at være 537.229 (Befolkningsfremskrivning 2011-2025)

Prioritering

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	457,97 kr.
Ændringer som følge af tekniske ændringer	-29,53 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011	428,13 kr.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL

Nettodriftsudgifterne pr. indbygger til biblioteker er ifølge de seneste 6-bynøgletal fra 2009 følgende:

Nettodriftsudgifter pr. indbygger til biblioteker (fremskrevet til 2011-niveau)

Århus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	5-by gns.	København – 2008	København – 2009	København – 2010
362	336	401	409	397	381	369	383	457

Variationerne i tallene for Københavns Kommune i de anførte år skyldes udfordringer i forhold til at tilpasse udgiftsniveau med den demografiske udvikling samt, at biblioteksområdet er blevet prioriteret i de seneste år.

BRUGERTILFREDSHED:

Der er igangsat en brugertilfredshedsundersøgelse for biblioteksområdet, som forventes afsluttet i 2010. Hvert år laves der opgørelser over udlån og åbningstimer. Opgørelser fra de seneste fem år fremgår i nedenstående tabel:

	År 2005	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009
Antal udlån og weblån	7,7 mio.	8,0 mio.	7,9 mio.	7,8 mio.	7,7 mio.
Antal fysiske besøgende	4,3 mio.	3,8 mio.	3,9mio.	3,8 mio.	3,9 mio.
Antal virtuelle besøg	2,3 mio.	2,9 mio.	3,2 mio.	2,6 mio.	2,8 mio.
Antal åbningstimer om ugen	839	839	810	818	853

Som det fremgår af tabellen har antallet af besøgende og lån været forholdsvist stabilt gennem de seneste 5 år. Antallet af åbningstimer er forøget i 2009.

YDELSE: Borgerrettet administration

Ydelsens indhold

Ydelsen under borgerrettet administration indeholder følgende:

- Opkrævning og Ejendomsskat, der tager sig af opkrævning af borgernes gæld til kommunen, for eksempel børnebidrag, daginstitution, parkeringsafgift, bistandsydelse med tilbagebetalingspligt og ejendomsskat.
- Huslejenævnet, der træffer afgørelser om huslejens størrelse, lejeforhøjelser, vedligeholdelsesmangler m.v. i private udlejningsboliger
- Storkøbenhavns Taxinævn, der administrerer taxilovgivningen med henblik på en tilfredsstillende transportordning med taxier, limousiner og sygetransportkøretøjer i hele området
- Sekretariatet, der står for administration af næringsbreve og alkoholbevillinger i København, vielser, legater, administration ved afholdelse af valg, partistøtte mv.
- Folkeregistret, der registrerer personlige begivenheder som fødsler, navngivelser, ind- og udmeldelser af folkekirken, flytninger, ind- og udrejse af landet, vielser, skilsmisser, dødsfald m.v.

Udgifterne til ydelsen er anført på følgende funktioner:

5.72.99.1 Tinglysningssafgift ved lån til ejendomsskat o.lign. (100 pct.)

6.42.40.1 Fælles formål (100 pct.)

6.42.42.1 Kommissioner, råd og nævn (100 pct.)

6.42.43.1 Valg m.v. (100 pct.)

6.45.51.1 Sekretariat og forvaltning (16 pct.)

Økonomi

Nettoudgifterne til borgerrettet administration er 44,6 mio. kr.

Pris

Pris pr. indbygger er 83,09 kr.

Mængde/antal

Antal indbyggere i København i 2011 forventes at være 537.229 (Befolkningsfremskrivning 2011-2025)

Prioritering

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	135,34 kr.
Ændringer som følge af ny organisation*	-52,26 kr.
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011	83,09 kr.

* Kultur- og Fritidsforvaltningens ændrede organisationsstruktur medfører, at nogle udgiftsposter i modsætning til forrige år ikke længere indgår i ydelsen borgerrettet administration. Fremadrettet forekommer dette års udgiftsopgørelse at være mere passende, hvorfor der ikke er lavet en kompenserende beregning i dette års ydelseskatalog.

Området bliver sandsynlig overført til Økonomiudvalget pr. 1. juli 2010 og vil dermed ikke være en del af Kultur- og Fritidsudvalgets ydelseskatalog i 2011.

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL:

Der findes ikke 6-by nøgletal på området.

BRUGERTILFREDSHED:

Ekspeditionen i Folkeregistret har i februar 2007 foretaget en brugerundersøgelse. 95 pct. af de borgere, der har besvaret spørgsmål omkring ventetider, ekspeditionstid, fagligvejledning samt betjeningen, har svaret, at de er tilfredse eller meget tilfredse med forløbet.

Ekspeditionen i Taxinævnet gennemførte i januar 2008 en brugerundersøgelse. Resultatet af denne undersøgelse var, at 85 pct. enten var tilfredse eller meget tilfredse mht. ekspeditionstider på forespørgsler, samt at 100 pct. enten var tilfredse eller meget tilfredse mht. samarbejde og service.

YDELSE: Drift og vedligehold af ejendomsporteføljen

Ydelsens indhold

Drift, vedligehold og genopretning af ejendomme: Klimaskærm, basisinstallationer, befæstede arealer og indvendige fællesarealer. Desuden varetager Københavns Ejendomme kommunens bygherrefunktion.

Strategi og behov

Københavns Ejendomes vedligeholdelsesstrategi er at forebygge følgeskader eller accelererende nedbrydning samt holde det politisk vedtagne kvalitetsniveau samtidig med, at budgettets rammer overholdes.

Grundlaget er systematiske bygningsssyn på alle ejendomme, som identificerer vedligeholdelsesbehovet. Ultimo 2009 er alle kommunalt ejede bygninger synet.

Bygningsssynene har dokumenteret et stort vedligeholdelsesbehov, som har karakter af efterslæb. Vedligeholdelseefterslæbet er ultimo 2009 anslået til 2,649 mia. kr. Vedligeholdelseefterslæbet omfatter alle ejendomme dvs. folkeskoler, idrætsanlæg, administrationsejendomme mv. Vedligeholdelsesstrategien har i en årrække været ”værst først”.

Københavns Ejendomme har overtaget vedligeholdelsesforpligtelsen på idrætsanlæggene fra KI (Københavns Idrætsanlæg) uden tilstrækkelige midler til løbende vedligeholdelse jf. BR 422/05. Når idrætsanlæggene er genoprettet til en tidssvarende standard, bør der være midler til løbende almindelig drift og vedligehold, så standarden kan opretholdes. Københavns Ejendomme vil fremlægge en vurdering af størrelsen af dette årlige driftsbehov.

Kommunens bygherre

Udover at drive og vedligeholde kommunens ejendomme er Københavns Ejendomme kommunens bygherre, der udfører anlægsarbejder efter bestilling fra kommunens forvaltninger.

Bygherrefunktionen finansieres via et administrationsgebyr, som forvaltningerne betaler til Københavns Ejendomme.

Økonomi

Pris

Der er nettoudgifter på 290,3 mio. kr. til drift og vedligehold af ejendomsporteføljen, inkl. ydelsens andel af udgifter til generel ledelse, administration samt hjælpefunktioner.

Mængde/antal

Der er afsat ekstraordinære puljer til opgaveløsningen, Genopretningsplaner på skoler og idrætsanlæg, der begge er anlægspuljer, samt grundbudget på øvrige ejendomme.

Genopretningsplanen for folkeskoler udløb i 2009, og Københavns Ejendomme anbefaler, at genopretningsplanen for folkeskoler genoptages i 2011 med en ny bevilling.

Genopretningsplan for idrætsanlæg er videreført med en bevilling på 50 mio. kr. i hvert af årene 2010 og 2011. en mindre del af bevillingen disponeres af brugerbestyrelserne til indvendig vedligeholdelse.

Københavns Ejendomme anbefaler også, at der igangsættes en genopretningsplan for Socialforvaltningens institutioner og på sigt også bevilges ekstra midler til genopretning af den øvrige ejendomsportefølje, som eksempelvis omfatter dagsinstitutioner, kulturhuse, biblioteker, administrationsejendomme mv.

Prioritering

Beløb i mio. kr.

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	251,3
Øgede effektiviseringer og besparelser i 2011	-0,7
Flytning mellem ydelser	17,7
Flytning af andel af grundbudget til vedligehold fra anlægsrammen til driftsrammen	22,0
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011 (2011 p/l)	290,3

Supplerende oplysninger:

6-by nøgletal:

Der findes ikke 6-by nøgletal på området.

DFM Nøgletal:

De sidste 10 års gennemsnit for vedligeholdelsesudgifter på udlejede ejendomme registreret hos Dansk Facility Management og er 88 kr./m². Set i forhold til Københavns Ejendomes bygningsmasse fås et årligt budgetbehov, der svarer nogenlunde til det årlige grundbudget til vedligehold.

Det indikerer, at grundbudgettet til vedligehold er i nærheden af det niveau, København Ejendomes budget bør ligge på, når ejendomsporteføljen er genoprettet og kan karakteriseres som "normalt vedligeholdt".

YDELSE: Administration og udlejning af kommunens ejendomme

Ydelsens indhold

Københavns Ejendomme udlejer 839 lejemål til kunder internt i Københavns Kommune og udlejer 736 lejemål til eksterne lejere. Herudover administrerer Københavns Ejendomme 343 lejemål, som Københavns Kommune har indgået hos eksterne udlejere (private udlejere, boligforeninger m.v.):

Oversigt over Københavns Ejendomes lejemål

2010	Kommunale lejemål	Udlejet til eksterne lejere	Lejemål hos eksterne udlejere
Antal lejekontrakter	839	736	343
Antal m2	1.780.900	342.052 ¹⁾	236.612 ²⁾

¹⁾ Hertil kommer udlejning af Vitskøl Kloster på 1,9 mio. m² inkl. jordareal.

²⁾ Hertil kommer en række selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommunen.

I 2007 havde Københavns Ejendomme primært fokus på udarbejdelse af kontrakter til de kommunale lejere, opkrævning af husleje og implementering af nyt administrationssystem. I 2008 blev der udarbejdet kontrakter for idrætsanlæggene. Fra 2008 er der blevet opkrævet månedlig husleje hos de kommunale lejere, hvilket også har givet kunderne det nødvendige overblik over huslejudgifterne. Samtidig er der indført en model for udregning af forbrugsregnskaber for den enkelte ejendom, så kunderne får det fulde overblik over deres energiudgifter. I 2010 vil der blive udarbejdet kontrakter for de selvejende institutioner i kommunale ejendomme, og hermed er der udarbejdet lejekontrakter for samtlige ejendomme.

For at optimere værdien af ejendomsporteføljen via en vurdering af de enkelte ejendomes mulighed for at skabe økonomisk overskud, vil Københavns Ejendomme arbejde for at skabe overblik over porteføljen og gennemføre analyser, som klarlægger de enkelte ejendomes økonomiske afkast. Dette sikrer en effektiv udnyttelse af porteføljen, således at ejendomme, som ikke giver overskud, og som ud fra en anvendelsesmæssig betragtning ikke opfylder kundernes efterspørgsel, sælges.

Københavns Ejendomme fokuserer løbende på indtjeningspotentiale hos kommunens private lejere, dvs. erhvervslejemål i kommunale bygninger, parkeringspladser og areallejemål for at leve op til de øgede indtægtskrav, som Københavns Ejendomme blev pålagt i forbindelse med budgetforliget for 2010.

For at sikre at kommunens ejendomme anvendes effektivt og på en måde, så de i videst muligt omfang understøtter de aktiviteter, der foregår i ejendommene, vil der være særlig fokus på følgende i 2010 og 2011:

- Ejendomsporteføljestrategi
- Optimering af Ejendomsportalen
- Løbende opkrævning af driftsregnskaber

Københavns Kommunes ejendomsportefølje udlejes til kommunale lejere, erhvervsdrivende virksomheder, selvejende institutioner mv. Da kommunens ejendomme anvendes til en lang række formål, er nettolejeindtægterne fra ejendomsadministrationen placeret på en lang række funktioner.

Økonomi

Pris

Den samlede nettoindtægt for administration og udlejning af kommunens ejendomme er i 2011 budgetteret til 1.144 mio. kr.

Bruttoindtægten vedr. administration og udlejning af kommunens ejendomme er i 2011 budgetteret til 1.580 mio. kr. Heraf udgør indtægten fra kommunale lejere 1.200 mio. kr., indtægten vedrørende 3. mands lejemål er budgetteret til 230 mio. kr., mens indtægten fra udlejning til erhverv, boliger, mv. er budgetteret til 150 mio. kr.

Bruttoudgiften er budgetteret til 436 mio. kr. Heraf er udgifter til 3 mands lejemål budgetteret til 230 mio. kr. inkl. ydelsens andel af udgifter til generel ledelse, administration samt hjælpefunktioner inkluderet.

Mængde/antal

Københavns Ejendomme skal gennem en aktiv udlejning og administration af kommunens ejendomsportefølje sikre, at kommunens ejendomme anvendes effektivt og på en måde, så de i videst muligt omfang understøtter de aktiviteter, der foregår i ejendommene.

Prioritering

Beløb i mio. kr.

Enhedspris 2010 (2011 p/l)	-1.074,4
Øgede effektiviseringer og besparelser i 2011	-3,6
Flytning mellem ydelser	-17,6
Tekniske korrektioner vedr. husleje	-48,7
I alt ny enhedspris i budgetforslag 2011 (2011 p/l)	-1.144,3

Supplerende oplysninger

6-BY NØGLETAL:

Der forefindes ikke 6-by nøgletal på området.

BRUGERTILFREDSHED:

Det er visionen, at Københavns Ejendomme manifesterer sig som en aktiv og professionel sparringspartner på ejendomsområdet i Københavns Kommune og dermed giver kunden en merværdi ved løsning af opgaverne.

Der er i efteråret 2009 foretaget en brugertilfredshedsundersøgelse blandt de kommunale lejere. Undersøgelsen viste en brugertilfredshed på 3,1 på en skala fra 0-5.

Der i Københavns Ejendomme iværksat en handlingsplan med henblik på at øge brugertilfredsheden til mindst 3,75 på en skala fra 0-5.

Handlingsplanen indebærer blandt andet, at

- brugernes mulighed for at komme i kontakt med de rette medarbejdere hos Københavns Ejendomme øges, og at svartiderne nedbringes
- information til brugerne på den elektroniske kundeportal målrettes og udbygges
- der nedsættes en fokusgruppe med deltagelse af brugerne

Der vil blive foretaget en ny brugertilfredshedsundersøgelse i efteråret 2010.